

ผลกระทบจากการปรับปรุงผลประโยชน์เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน และตารางมรณะปี 2560 สำหรับการประเมินภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19

รายงานการวิเคราะห์ฉบับนี้จัดทำโดย บริษัท ทีม เอ็กซีเซลเลนซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด (“ผู้จัดทำ”) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่มีต่อมูลค่าเงินสำรองผลประโยชน์พนักงานกรณีเกษียณอายุ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการตั้งสำรองในอนาคต ตามมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 19 เนื่องจากในปี พ.ศ. 2560 ผลประโยชน์เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ตลอดจนสมมติฐานที่เกี่ยวกับอัตราการเสียชีวิต (ตารางมรณะไทย) มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง โดยสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลง สรุปได้ดังนี้

- 1) ผลประโยชน์เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน - คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติหลักการในการเพิ่มผลประโยชน์สำหรับลูกจ้างที่มีอายุงานตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป จะได้รับเงินชดเชยจำนวน 400 วันค่าจ้าง ทั้งนี้ร่าง พรบ.คุ้มครองแรงงานฯ ฉบับนี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการนำเสนอและพิจารณาโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งคาดว่าจะมีผลในปี 2561

อายุงาน	ผลประโยชน์เกษียณอายุ
มากกว่า 120 วันแต่ไม่เกิน 1 ปี	ค่าจ้าง 30 วันหรือเงินเดือน 1 เดือน
1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	ค่าจ้าง 90 วันหรือเงินเดือน 3 เดือน
3 ปี แต่ไม่เกิน 6 ปี	ค่าจ้าง 180 วันหรือเงินเดือน 6 เดือน
6 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี	ค่าจ้าง 240 วันหรือเงินเดือน 8 เดือน
10 ปี แต่ไม่เกิน 20 ปี	ค่าจ้าง 300 วันหรือเงินเดือน 10 เดือน
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	ค่าจ้าง 400 วันหรือเงินเดือน 13.3 เดือน

- 2) การปรับปรุงตารางมรณะไทย - สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้จัดทำตารางมรณะไทย พ.ศ.2560 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2560 ทั้งนี้อัตราความรุนแรงใหม่ หากพิจารณาเฉพาะช่วงอายุในวัยทำงาน พบว่ามีอัตราการเสียชีวิตลดลงประมาณร้อยละ 34 ถึง 41 โดยเฉลี่ยเมื่อเปรียบเทียบกับตารางมรณะไทย พ.ศ.2551 ยกตัวอย่างเช่น คนไทยเพศชาย อายุ 35 ปี จะมีโอกาสเสียชีวิตลดลงจาก จำนวน 29 คน มาอยู่ที่ 19 คน ต่อ 10,000 คน โดยอัตราเสียชีวิตเพศหญิงมีการปรับปรุงดีกว่าเพศชายในทุกช่วงอายุ

ช่วงอายุ	ค่าเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลง	
	เพศชาย	เพศหญิง
ตั้งแต่ 20 ปี แต่ไม่เกิน 30 ปี	-43.3%	-48.7%
ตั้งแต่ 30 ปี แต่ไม่เกิน 40 ปี	-34.7%	-46.6%
ตั้งแต่ 40 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปี	-28.9%	-32.4%
ตั้งแต่ 50 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี	-29.2%	-37.1%
เฉลี่ย (ช่วงอายุ 20 – 60 ปี)	-34.0%	-41.2%

การเปลี่ยนแปลงใน 2 ปัจจัยข้างต้น ส่งผลกระทบต่อการประเมินภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ตามมาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยตรงแล้ว องค์กรแต่ละแห่งจะต้องมีการตั้งสำรองเพิ่มขึ้น ทั้งในส่วนของภาระผูกพัน ณ สิ้นรอบบัญชี ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่ต้องรับรู้ในงบกำไรขาดทุนของแต่ละปี แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับโครงสร้างของพนักงานภายในองค์กรนั้นๆ ประกอบกัน เช่น สัดส่วนของจำนวนพนักงานชายและหญิง อายุงานของพนักงาน ณ วันที่เกษียณมีโอกาที่จะทำงานครบ 20 ปี หรือไม่ เป็นต้น

ผู้จัดทำได้ทำการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว โดยทำการศึกษากรณีฐานเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงในแต่ละกรณี

ทั้งนี้ รายละเอียดของฐานข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ ตลอดจนสมมติฐานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

- 1) ข้อมูลผู้ตัวอย่างบริษัทขนาดกลาง (จำนวนพนักงาน 200 ถึง 350 คน) และบริษัทขนาดใหญ่ (จำนวนพนักงานมากกว่า 10,000 คน)
- 2) อัตราการคิดลด อ้างอิงผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล ณ 31 ธันวาคม พ.ศ.2559
- 3) อัตราการขึ้นเงินเดือน เฉลี่ยที่ร้อยละ 4.0 – 6.5 ต่อปี
- 4) อัตราการเสียชีวิต เปรียบเทียบระหว่างตารางมรณะไทย พ.ศ. 2551 เปรียบเทียบกับ ตารางมรณะไทย พ.ศ. 2560
- 5) อัตราการลาออกของพนักงานตามช่วงอายุ เฉลี่ยที่ร้อยละ 8 – 17

ผลการศึกษาพบว่า กรณีการปรับปรุงผลประโยชน์เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ภาระผูกพันในการตั้งสำรองจะเพิ่มขึ้น อยู่ในช่วงร้อยละ 18.1 ถึง 33.0 โดยประมาณ ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการตั้งสำรองประจำปี จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10.0 ถึง 32.4 ซึ่งความแตกต่างของ ผลกระทบนั้นผันแปรไปตามสัดส่วนของพนักงานที่มีโอกาสที่จะปฏิบัติงานครบ 20 ปี เมื่อถึงอายุเกษียณปกติ ในส่วนของการปรับปรุงตารางมรณะนั้น ส่งผลกระทบต่อภาระผูกพันและค่าใช้จ่ายในการตั้งสำรองเกษียณอายุเพียงเล็กน้อย โดยอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 ถึง 1.3 และ ร้อยละ 0.8 ถึง 1.4 ตามลำดับ กล่าวโดยสรุป ผลกระทบของการปรับสิทธิประโยชน์เกษียณอายุตามกฎหมายแรงงานฉบับใหม่ต่อภาระผูกพันของกิจการจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับโครงสร้างกำลังคนในกิจการนั้นๆ

รายละเอียด		ผลกระทบต่อภาระผูกพันและค่าใช้จ่าย (ร้อยละที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับกรณีฐาน)	
ผลกระทบต่อ	กรณี	ตารางมรณะเดิม	ตารางมรณะใหม่
ภาระผูกพัน ผลประโยชน์เกษียณอายุ	ผลประโยชน์เกษียณอายุเดิม	-	0.7-1.3
	ผลประโยชน์เกษียณอายุใหม่	18.1-33.0	19.1-33.9
ค่าใช้จ่ายในการตั้งสำรองประจำปี	ผลประโยชน์เกษียณอายุเดิม	-	0.8-1.4
	ผลประโยชน์เกษียณอายุใหม่	10.0-32.4	11.0-33.4

ในส่วนของหลักปฏิบัติในการบันทึกบัญชีที่มีต่อผลกระทบนั้น กรณีการคำนวณผลประโยชน์เกษียณอายุ การเปลี่ยนแปลงตารางมรณะ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงสมมติฐานประเภทหนึ่ง ดังนั้นกิจการจึงต้องรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคิดศาสตร์ประกันภัย ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (Other Comprehensive Income: OCI) อย่างไรก็ตามสำหรับการเปลี่ยนแปลงแผนผลประโยชน์นั้น กิจการต้องรับรู้ผลกระทบดังกล่าวเป็น “ต้นทุนบริการในอดีต (Past Service Cost)” ในงบกำไรขาดทุนทันทีในปีที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น กิจการควรติดตามสถานะของการปรับปรุงกฎหมายและข้อบังคับของทั้ง 2 กรณีอย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะได้สามารถปรับปรุงประมาณการหนี้สินผลประโยชน์เกษียณอายุของพนักงาน ได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับระยะเวลาที่ประกาศใช้.

รายงานการวิเคราะห์ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบในภาพรวมเท่านั้น ทางบริษัท ทีม เอ็กซีเซลเลนซ์ คอนซัลติ้ง จำกัด จะไม่รับผิดชอบหรือมีภาระผูกพันใดๆกับการนำผลการวิเคราะห์นี้ไปใช้ปรับปรุงรายงานการประเมินภาระผูกพันของกิจการใดเป็นการเฉพาะ และ/หรือผลสืบเนื่องที่เกิเกิดขึ้นจากการนำผลลัพธ์หรือเนื้อหาใดๆในรายงานฉบับนี้ไปใช้